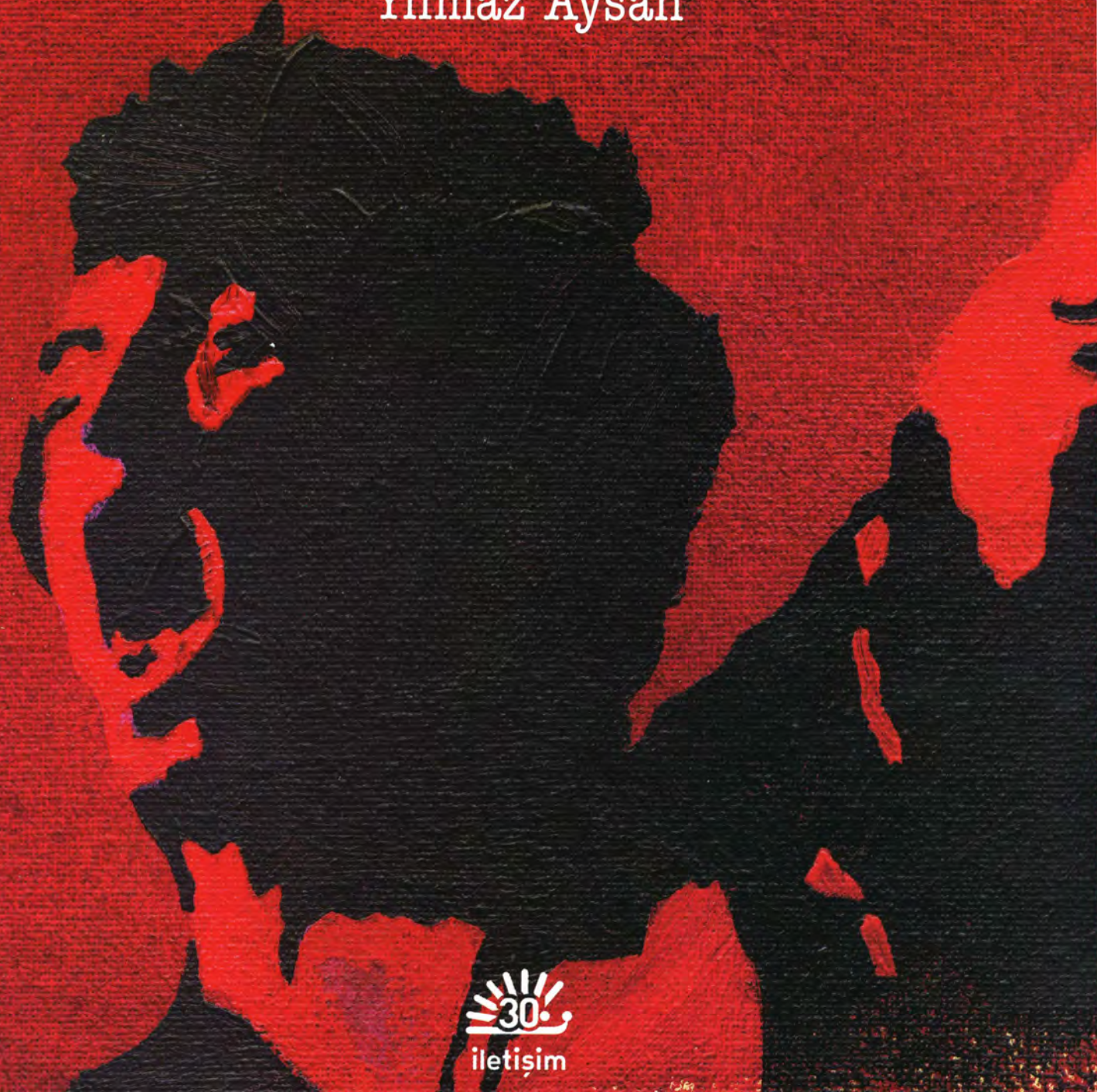

Afişe Çıkmak

1963-1980: Solun Görsel Serüveni

Yılmaz Aysan

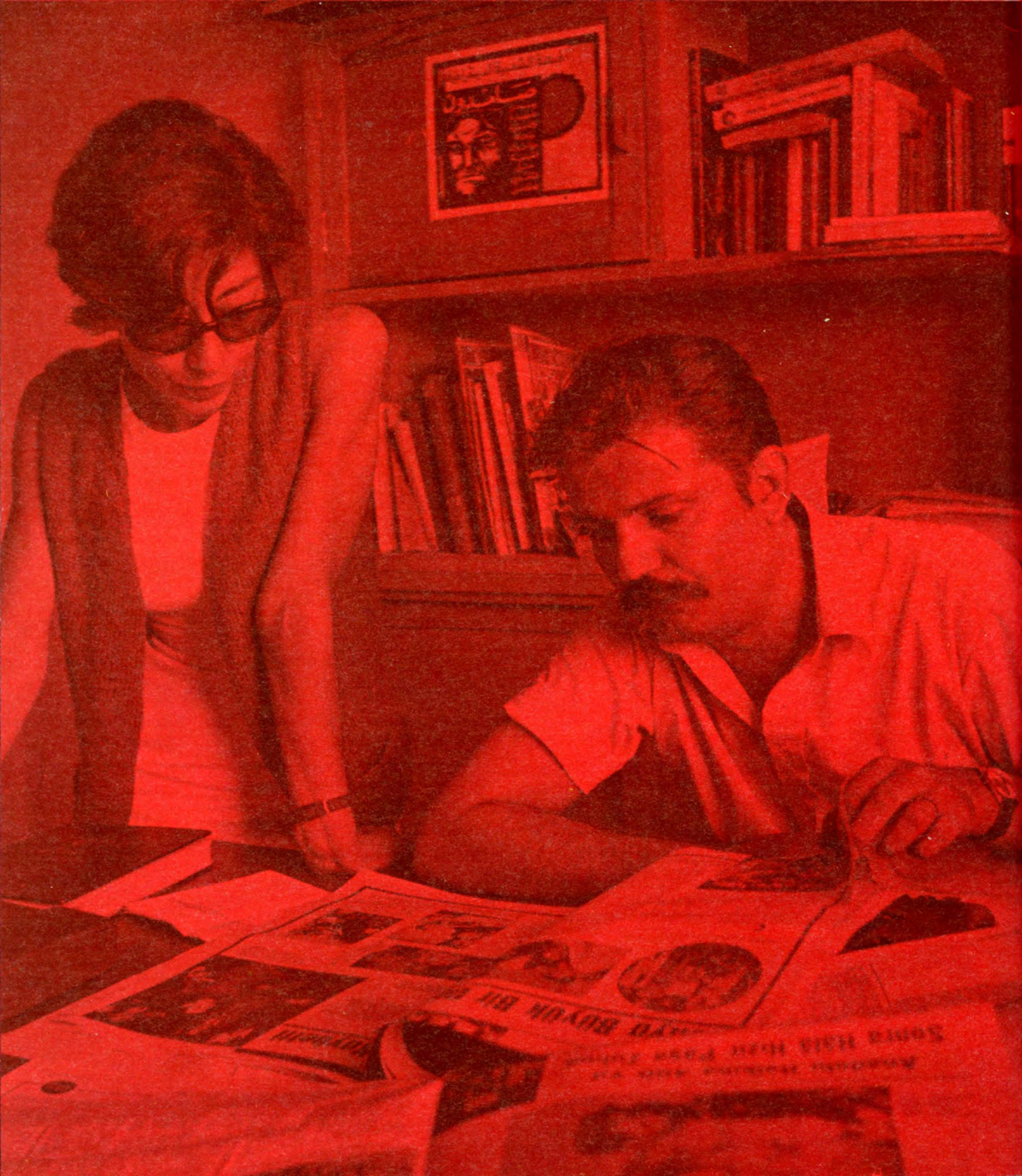
İletişim Yayınları 30. yılını deviriyor.

12 Eylül 1980 askerî darbesinden üç sene sonra kurulduk. Kuruluş hikâyemizi anlatırken hep 12 Eylül'le başlıyoruz lafa. Çünkü biz, askerî diktanın kâbusundan kurtulmaya, topluma giydirilen deli gömleğini yırtmaya çalıştık. Demokrasiye, özgür iradeye, insan onuruna, vatandaşlık ve insanlık fikrine alan açılmasına katkımız olsun istedik. Elimizden geldiğince yayın yoluyla yapmaya giriştik bunu.

12 Eylül öncesi, bizim için bir nostalji konusu değil, gölgesi bugünlere kadar düşen özel bir zamandır. Bizim o zamanlara bir borcumuz var. Bu nedenle, 30. yılımızı kutlamak için, elinizdeki kitaptan iyisi bulunamazdı.

Yılmaz Aysan'ın aşkla yürüttüğü bir belgeleme çalışmasına dayanan **Afişe Çıkmak**, '60'ların, '70'lerin "aura"sını gözümüzün önüne getiriyor. O dönemin genç insanların anlatma, müdahale etme, ses çıkarma, bir şeyler yapma, kısacası dünyaya katılma iştahını gösteriyor bize. Televizyonun siyah beyaz tek kanal, bilgisayar teknolojisinin laboratuvar aşamasında, sosyal medyanın olsa olsa hayal hanesinde olduğu bir zamanda, mütevazı iletişim yollarını kullanmaktaki yaratıcılığı hatırlatıyor.

Ant Yayınları
Görsel Sorumlusu
**İnci Tuğsavul
Özgüden**

İnci Tuğsavul Özgüden

İnci Tuğsavul Özgüden

Ankara'da 1940 yılında doğan İnci Tuğsavul Özgüden, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde okudu. 1961 yılında Ankara'da *Hür Vatan* gazetesinde ve haftalık *Kim* dergisinde gazeteciliğe başladı; daha sonraları *Hareket* (1962-63) ve *Akşam* gazetelerinde (1963-66) çalıştı.

Tuğsavul, 1962 yılında Ankara Gazeteciler Sendikası ve 1963 yılında İstanbul Gazeteciler Derneği tarafından Yılın Gazetecisi Ödülü ile ödüllendirildi.

İnci Tuğsavul, Doğan Özgüden ile birlikte sosyalist eğilimli *Ant* dergisi ve *Ant Yayınları'nın* (1967-71) kurucularıdır. 1971 Askerî Darbesi'nden sonra *Ant* yasaklandı. Yazdıkları veya yayınladıkları makale ve kitaplar için toplam 300 yıla kadar hapis cezası tehdidi altında Türkiye'yi terk etmek zorunda kaldılar. Türkiye'deki baskıcı cunta rejimine karşı Avrupa kamuoyunu seferber etmek için demokratik direnişler düzenlediler.

1974'ten beri Brüksel'de yaşamakta ve Türkiye'de insan haklarının durumuna ilişkin kamuoyunu bilgilendiren Info-Türk adında bir haber ajansı çalıştırmaktadır.

<http://www.info-turk.be>.

İnci Tuğsavul Özgüden ile Söyleşi Esra Yıldız

Sevgili İnci Hanım, 1960'lı yıllarda Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde öğreniminizi sürdürürken, bir taraftan da Hür Vatan gazetesi, Kim dergisi ve sonrasında Hareket (1962-63) ve Akşam (1963-66) gazetelerinde yazıyordunuz. Gazetecilik geçmişinizin yanında, 1960'lı yılların yoğun politik ortamında Ant ile birlikte, politik yayınların grafik tasarımı, yayıncılığın görsel yanıyla uğraşmanız nasıl başladı? Ant'a gelmeden önce, Akşam gazetesinin mizanpajını da siz mi yapıyordunuz 1960'lı yıllarda?

Gitar ya da iç mimari eğitimi almayı çok istiyordum. Ailemin maddi olanakları buna elvermediği için zorunlu olarak Hukuk Fakültesi'ne kaydoldum. Ancak düzenin hukukunu öğrenmek pek içime sinmediği için meslek olarak gazeteciliği seçtim. Görsel çalışmalar, Doğan'la 1965 başında evlendikten sonra, *Akşam*'ın Ankara bürosundan İstanbul'a teknik sekreter olarak geldiğimde "habercilik"ten daha fazla ilgimi çekmeye başladı. Gazeteciliğin görsel boyutu, grafik tasarımları beni büyüledi.

Önceleri iç sayfaları yapıyordum, zamanla birinci sayfa yapma sorumluluğunu üstlendim. Birinci sayfanın yapımı tüm gazete ve dergilerde son derece sorunludur. Estetik tercihlerin gazetenin yayın politikasıyla bağdaşması gerekir. Genel Yayın Yönetmeni olan Doğan'la bu konuda farklılığımız yoktu ve zorluk çekmedim. Sadece gazetenin patronu Malik Yolaç arada bir müdahale edip birinci sayfaya, hem de üst kısmına mutlaka bir artist resmi konmasında ısrar ederdi ama Doğan bu konuda ödün vermediğinden birinci sayfayı kendi anlayışımıza uygun yapmaya devam ederdik. Bu da solcu ekibimizin *Akşam*'dan uzaklaştırılmasının nedenlerinden biriydi.

1967-71 arasında çıkan Ant dergisi ve daha sonra Ant'a maddi destek olmak için kurulan Ant Yayınları'ndan çıkan 25 kitabın grafik tasarımları ve tüm basım sürecini siz göğüslüyorsunuz ve ayrıca bir yandan dergiye yazı da yazıyorsunuz. Dergide Abidin Dino'nun karikatür ve desenleri, Oğuz Aral'ın "Bir Haftalık Öfke" başlığı altında karikatürleri de yer alıyor. Yayın çıkarılması aşamasında tüm teknik kontrolün de sizin elinizde olduğunu Doğan Bey'in anılarından öğreniyoruz. Müretteplikten, rotatif makinistliğe, matris çekme, kalıp dökme vb. pek çok işle de uğraşıyorsunuz. Bu süreçten bahsedebilir misiniz?

Grafik ve teknik alandaki başarılarımı büyük ölçüde önce *Akşam* Matbaası'nın, daha sonra da *Ant*'ın ve *Ant* kitaplarının dizildiği, basıldığı, ciltlendiği atölyelerdeki isimsiz kahramanlara borçluyum. Her şeyi onlardan öğrendim, onlardan öğrendiğim için de gazete, dergi ya da kitap hazırlarken de onların emeklerine saygıyı, yaratıcılıklarının sonuna kadar değerlendirilmesini hep ön planda tuttum. Doğan'la en iyi anlaşmışımız

noktalardan biriydi bu. Beyaz yakalı ayrıcalığını hiç sayarak her şeyi kafa ve kol işçilerinin anlayış ve zevk birliği içinde, aynı gururu ve kıvancı paylaşarak birlikte yaratmak...

Ant'ın amblemi turuncu renkli güneş, sizin elinizden mi çıktı? Turuncu güneşi Ant'a amblem olarak düşünmemiştik. Derginin ilk sayısının kapağında yazar kadrosunun isimlerini büyük bir güneşin çevresinde ışınlar halinde anons ederken, "Güneş niçin bizim amblemimiz olmasın?" dedik ve benimsedik. Tabii o yılların teknik yetersizlikleri, siyasal ve maddi baskılar nedeniyle matbaa değiştirme zorlukları, güneş amblemimizi sürekli aynı renk tonunda vermemizi olanaksız kılıyordu. Güneşimiz bazen çok parlıyor, bazen solgunlaşıyordu. Hatta renkli baskı yaptıramadığımızda gri bir yuvarlak halini de aldı. Olsun, güneş yine de güneşti... Herhalde yıllar sonra Belçika'da Güneş Atölyeleri'ni kurduğumuzda da Ant'ın güneşi bize ilham vermiş olmalı.

Ant dergisine finansman kaynağı olarak Ant Yayınları kuruluğu ve arkasında iki güçlü kadın var. Çeviri işleri ve mali işler ile Tilda Kemal ilgileniyor, yayına hazırlama ve kitap tasarımlarını da siz üstleniyorsunuz. İlk kitaplar Che Guevara'nın Savaş Anıları, Emile Burns'ün Marksizmin Temel Kitabı.

Tilda'yla gerçekten tam bir dostluk ve mükemmel bir işbirliği içinde çalıştık. Sorumluluklarımız belliydi ve her birimiz bunun gereklerini en iyi şekilde yerine getirme çabasıydık. Kitap seçiminde genellikle kararı Yaşar Kemal, Doğan, Tilda ve ben birlikte alırdık. TİP'in sarsıntı geçirdiği yıllarda Tilda'yla birlikte partiye girerek ayakta kalmasına yardımcı olmaya çalıştık. Ama partideki bölünmeler ve iç çekişmeler öylesine vahim bir yere varmıştı ki bundan *Ant* da nasibini aldı. Önce Yaşar'la, ardından da Tilda'yla ayrı düştük. Bu ayrılığın getirdiği özellikle maddi sorunlar yüzünden, 12 Mart öncesinin ağır baskı koşullarında *Ant*'ı ayakta tutabilmek gerçekten insanüstü bir özveri gerektiriyordu. Bu dönemde, genç devrimci arkadaşlar *Ant*'a ve bize sahip çıktılar.

Ant Yayınları'nın, bazı kitaplarının kapak desenlerini farklı kişilere yaptırdığınızı biliyoruz. Bu kişiler kimlerdi? Ant'ın ilk kapak dizaynını Sait Maden yapmıştı. Daha sonra kapak sorumluluğunu tamamen ben üstlendim. Bazı sayılarda kapakların desenini Ayhan Erer, Oktay Karel, Artun Yeres, Tan Oral çizdiler. Ant kitaplarının kapaklarını ise ilk sayılarda Ayhan Erer yapmıştı. Sonrakilerin hepsi benim elimden çıktı. Kapaklarda doğrudan çizilmiş olanların yanı sıra birçok deseni de aktüalite fotoğraflarını karanlık odada özel objektiflerle deforme edip tireye geçerek, değişik tramlamalara tâbi tutarak gerçekleştiriyordum.

13 Mart 1965, Kozlu Maden İşçileri Direnişi, Mizanpaj: İnci Tuğsavul

Bu dönemde kitap ve dergilerin tasarımını yaparken dünyadaki sol yayınları takip edebiliyor muydunuz? Hangi yayınlar elinize geçiyordu? Etkilendiğiniz kaynaklar nelerdi?

Gayet tabii. *Le Nouvel Observateur* ilk ilham kaynaklarımızdan biriydi. *Sun* gazetesi, *Afrique-Asie*, *Express*, Maspero Yayınları, o sıralarda Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkelerinde hızla gelişen ulusal kurtuluş hareketlerinin ve sosyal devrimlerin sesini duyuran öncü yayınlar da estetik tercihlerimizi etkiliyordu.

1970'te dergi yeni bir içerik ve yeni bir mizanpajla çıkıyor: Aylık teori ve eylem dergisi olarak Ant...

Ant Yayınları'ndan çıkan Carlos Marighella ve mücadelesini konu alan, kapağında üç kurşun deliği tasarımıyla Şehir Gerillasi kitabı toplatılıyor ve siz de sorguya çekiliyorsunuz, hakkınızda dava açılıyor. Yine Victor Serge'in Militana Notlar kitabı da yasaklanan kitaplar arasında. Marighella'nın kitabının kapağının sakıncalı bulunarak yasaklanması sürecinden bahsedebilir misiniz?

Kapakta kullandığımız üç kurşun deliği büyük kıyamet kopartan. Deliklerin altındaki kırmızı renkli "Vive la rév..." yazısının ve de bu yazının tam altına düşen tahta budağının ne anlama geldiği, hakkımızda soruşturma açan cumhuriyet savcısının en büyük sorunu. "Bu budak herhalde Türkiye, yukarıda SSCB! Siz burada komünist ihtilali kastediyorsunuz değil mi!" Kastedilenin révolution, yani ihtilal olduğu ilk bakışta fark edilebilirdi, ama kelime tam yazılmadığı için hukuki açıdan mahkûmiyet gerektirecek bir delil oluşturamıyordu. Sorguda bana ille de bunu söyletmeye çalıştılar. Sonuçta 142. maddeden dava açıldı, ama mahkemeye celbedildiğimde biz Türkiye'den çoktan uzaklaşmıştık.

Ant'ın 26 Kasım 1968 tarihli 100. sayısı "Gençliğin İsyanı" başlığıyla '68 olaylarına ayrılmış ve kapakta elinde anarşizmin siyah bayrağını sallayan kadın figürünü görüyoruz. 1960'lı yılların sol hareketine getirilen eleştirilerden biri de sol hareket içinde 1980'lere kadar Marksist, sosyalist kadınların geri plana itilmeleri ve dönemin siyasi görselliğinin (işçilerin sürekli erkek resmedilmesi vb.) oldukça eril olmasıdır. Siz dönemi bu açıdan nasıl değerlendiriyorsunuz? Belki de dönemin görselliğine katkıda bulunan çok az kadın grafikerden birisiniz.

Bu kapakta kullanılan desen 1968 Paris olaylarına ait bir afişten alınmadır. O günlerde Abidin Dino'dan, Paris'teki okurlarımızdan sürekli afiş ve traktlar geliyordu. Yazarlarımızdan Barbro ve Güneş Karabuda da olayları içeriden yaşamışlar, belgelemişlerdi. Hatta Güneş'in bu konudaki bir belgeselini bizim Kazancı Yokuşu'ndaki dairemizde özel bir toplantı düzenleyerek dönemin gençlik liderlerine göstermiştik. '68, tüm dünyada öylesine bir dönüm noktasıydı ki sol harekette de geleneksel erkek

egemen imaj çöküyordu. Komünizm adına dayatılmış birtakım bürokratik şablonlar da... Biz de hem içerik olarak, hem biçim olarak Ant'ta belli tabuları yıktık. Örneğin 1968 olayları üzerine farklı görüşlerden değerlendirmeler yayınladık. Bu konuda yayınladığımız kitap, Fransız Komünist Partisi liderlerinden Jacques Duclos ile öğrenci hareketi liderlerinden anarşist Daniel Cohn-Bendit'in birbirine yüzde yüz zıt görüşlerini eşitlik temeli üzerine yansıtıyordu. Sözünü ettiğiniz kapağa gelince, afiş gerçekten estetik olarak bir şaheserdi, isyanı haykırmanın bir genç kız olması da geleceği yansıtıyordu. Büyük bir zevkle Ant'ın kapağına aldık.

30 Nisan 1971'de Bugün, Sabah gazeteleri ile birlikte Ant dergisi ve yayınları kapatılıyor, sürgün döneminin başlıyor. 1974'te Brüksel'de kurduğunuz Info-Türk'ü, Doğan Özgüden ile beraber yönetirken, aynı zamanda yayıncılık faaliyetinizi de bugüne kadar yoğun biçimde sürdürüyorsunuz. Info-Türk bülteni, ticari olamayan CD'ler, Atelier du Soleil yayınları, çocuk kitapları... Bu serüvenden biraz bahsedebilir misiniz? Yurtdışında yaşamaya başladığınızdan sonra bu anlamda neler değişti?

Biz Türkiye'den ayrılırken üstlendiğimiz görev, asla legaliteye çıkmadan cuntaya karşı direnişin örgütlenmesine katkıda bulduktan sonra her ortamda yayın yapmayı sağlayacak yeni dizgi ve baskı tekniklerini de öğrenerek yurda taşımaktı. Avrupa'daki illegal varlığımızın Avrupa Konseyi'nde deşifre edilmesinden sonra yurda dönüşümüz olanaksızlaşınca, Brüksel'de bir enformasyon ve yayın merkezi oluşturmaya karar verdik. Bir kooperatif statüsü altında yayınladığımız kitapların dizgisini kürelî IBM makinelerle üç defa yeniden dizerek kendimiz yapıyorduk. Kitapları bodrum katındaki bir büro ofsetinde ben basıyordum. Sonra hep birlikte ilkel bir sıcak ciltleme makinesiyle ciltliyor, giyotinliyorduk. Türkiye'de özellikle genel aftan sonra sol yayın olanakları genişlemeye başlayınca çalışmalarımızı daha çok Türkiye'deki insan hakları ihlalleri konusunda dünya kamuoyunu bilgilendirmeye yoğunlaştırdık. 1974'te Avrupa ülkeleri göçmen girişini yasaklayıp yabancı kökenlilere ikinci sınıf insan muamelesi yapmaya başlayınca, diğer milliyetlerden arkadaşlarla birlikte eşit haklar mücadelesine girdik. Belçika'nın iki büyük sendikal kuruluşu FGTB ve CSC'nin, ilerici derneklerin Türkiyeli işçilere yönelik gazetelerini hazırladık. Matbaa giderlerini karşılayabilmek için de hiç bilmediğimiz dillerde dizgi yapmak, sayfa hazırlamak zorunda kalıyorduk. Belçika'daki göçmen ya da siyasal mültecilerin eğitim ve kültürel gelişme konusundaki gereksinimlerinin yoğunlaşması üzerine Güneş Atölyeleri'ni kurduk. Bugün elliden fazla farklı milliyetten göçmen ve mülteciye Brüksel'in merkezinde hizmet veriyoruz.

1974'te basılan Album of Turkish Resistance Posters (1974) kitabı yurtdışındaki direniş afişlerinden oluşuyor. Bundan bahsedebilir misiniz? Kitap sizin hazırladığınız afişlerden mi oluşuyor?

Kooperatif kurulur kurulmaz ilk yayınladığımız kitaplardan biriydi... İçinde bizim 12 Mart cuntasına karşı hazırladığımız afişler olduğu gibi, o yıllarda Avrupa'da anti-faşist direniş yürüten birbirinden çok farklı eğilimlerdeki kuruluşların afişleri de yer alıyor. 1971 Darbesi'nden sonra Avrupa'da sürgüne çıktığımızda, cuntaya karşı kamuoyu oluşturmak için bir ülkeden diğerine koşuyor, sol eğilimli işçi ve öğrenci çevreleriyle ilişkiler kuruyor, ya Demokratik Direniş Hareketi adına doğrudan eylem organize ediyor ya da bu çevrelerin yaptıkları eylemlere destek oluyorduk. Albümdeki afişlerin ve traktların bir kısmını bu eylemler sırasında arşivlemiştik. Katılmadığımız eylemlerin bildiri ve afişlerini ise o ülkedeki arkadaşlar ya kendileri getiriyor ya da postayla gönderiyorlardı.

1977 tarihli grafik atölyesindeki bir fotoğrafta pek çok TİP afişini de görüyoruz.

Yeni kurulan Türkiye İşçi Partisi'nin güçlenmesine Avrupa'dan destek olduğumuz günlerdi. Daha sonra partiye de yazıldık ve 1979'dan itibaren partinin Avrupa örgütlenmesini yürüttük. 1980 Darbesi'nden sonra başta Behice Boran ve Nihat Sargın olmak üzere TİP yöneticilerini Brüksel'e getirerek mücadelelerini Avrupa merkezinde yürütmeleri için gerekli ortamı sağladık. Ne ki parti yöneticileri Türkiye Komünist Partisi ile birleşme pazarlıklarında bizim varlığımızı engel olarak gördükleri için o zamana kadar partiyi Avrupa'da örgütlemiş bulunan bizleri partiden ihraç ettiler, ardından da partinin varlığına son verdiler. Dramatik bir süreçtir, sanıyorum Doğan anılarının ikinci cildinde bunları açıklayacaktır.

"Demokrasi İçin Birlik" afişinde ve başka fotoğraflarda da gördüğümüz demir parmaklıkları logo sizin tarafınızdan mı yapıldı? Hayır, bu logo 1973 yılında Demokratik Alman Cumhuriyeti'nde yayınlanan, ünlü grafikçi ve karikatürist Herbert Sandberg'e ait (1908-91) bir afiş albümünden alınmıştır.

Info-Türk'ün, çokuluslu göçmen eğitim merkezi Güneş Atölyeleri'nin logolarını ve her türlü grafik işlerini de mi siz yürütüyorsunuz? Amblem yine sizin tarafınızdan mı tasarlandı? Kırk yıla yakın bu çalışmaları tek başıma yürüttüm. Artık bu sorumlulukları genç arkadaşlara devrediyorum. Güneş Atölyeleri'nin amblemi de Sandberg'in afiş albümünden alınmıştır. İlginçtir, bu amblem o denli çekici bulunmuş olmalı ki bizden on yıl kadar sonra Avrupa Birliği'nin kurduğu bir insan hakları vakfı da bu amblemi kullanmaya başladı.

1977: Tuğsavul, Info-Türk'ün grafik atölyesinde Ankara rejimine karşı afiş ve traktlar hazırlıyor.

1982: Doğan Özgüden ve İnci Tuğsavul, Brüksel'deki Kızıl Bayrak (Drapeau Rouge) Şenliği'nde, 12 Eylül cuntasını protesto için Demokrasi İçin Birlik Komitesi'nin hazırladığı standda.

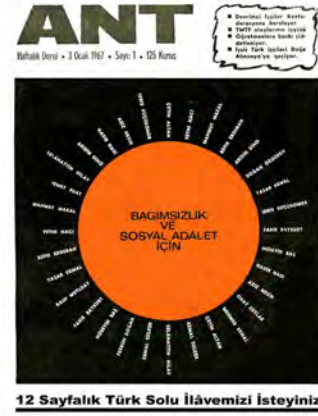

"1971 Darbesi'nden sonra Avrupa'da sürgüne çıktığımızda, cuntaya karşı kamuoyu oluşturmak için bir ülkeden diğerine koşuyor, sol eğilimli işçi ve öğrenci çevreleriyle ilişkiler kuruyor, ya Demokratik Direniş Hareketi adına doğrudan eylem organize ediyor ya da bu çevrelerin yaptıkları eylemlere destek oluyorduk. Albümdeki afişlerin ve traktatların bir kısmını bu eylemler sırasında arşivlemiştik. Katılmadığımız eylemlerin bildiri ve afişlerini ise o ülkedeki arkadaşlar ya kendileri getiriyor ya da postayla gönderiyorlardı..."

İnci Tuğsavul Özgüden

12 Mart Darbesi'nden sonra, yurtdışında çeşitli ülkelerde dayanışma amacıyla pek çok etkinlik düzenlenmişti. İnci Tuğsavul, 1974'te bu etkinliklerin duyuru ve afişlerini bir araya getirerek *Direnış* adlı bir albüm hazırladı.

Ant'a amblem olarak düşünmemiştik. Derginin ilk sayısının kapağında yazar kadrosunun isimlerini büyük bir güneşin çevresinde ışınlar halinde anons ederken, 'Güneş niçin bizim amblemimiz olmasın?' dedik ve benimsedik."
İnci Tuğsavul Özgüden

Kübalı fotoğrafçı Alberto Korda'nın (1928-2001), 1960 yılında Küba gazetesi *Revolución* için çektiği ve zamanla ikonlaşan Che portresini, 1967'de Türkiye'de ilk yayınlayanlardan biri *Cumhuriyet* gazetesiydi. *Ant* dergisi Nisan 1968 sayısının kapağında kompozisyon kaygısıyla bakış yönü değiştirilmiş.

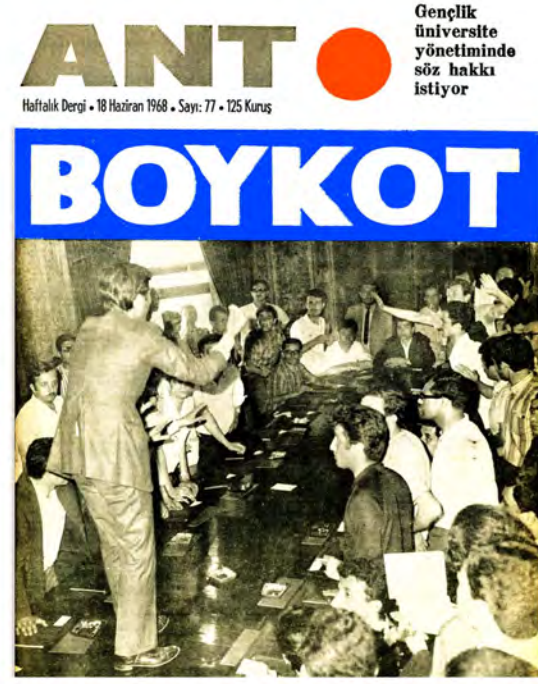
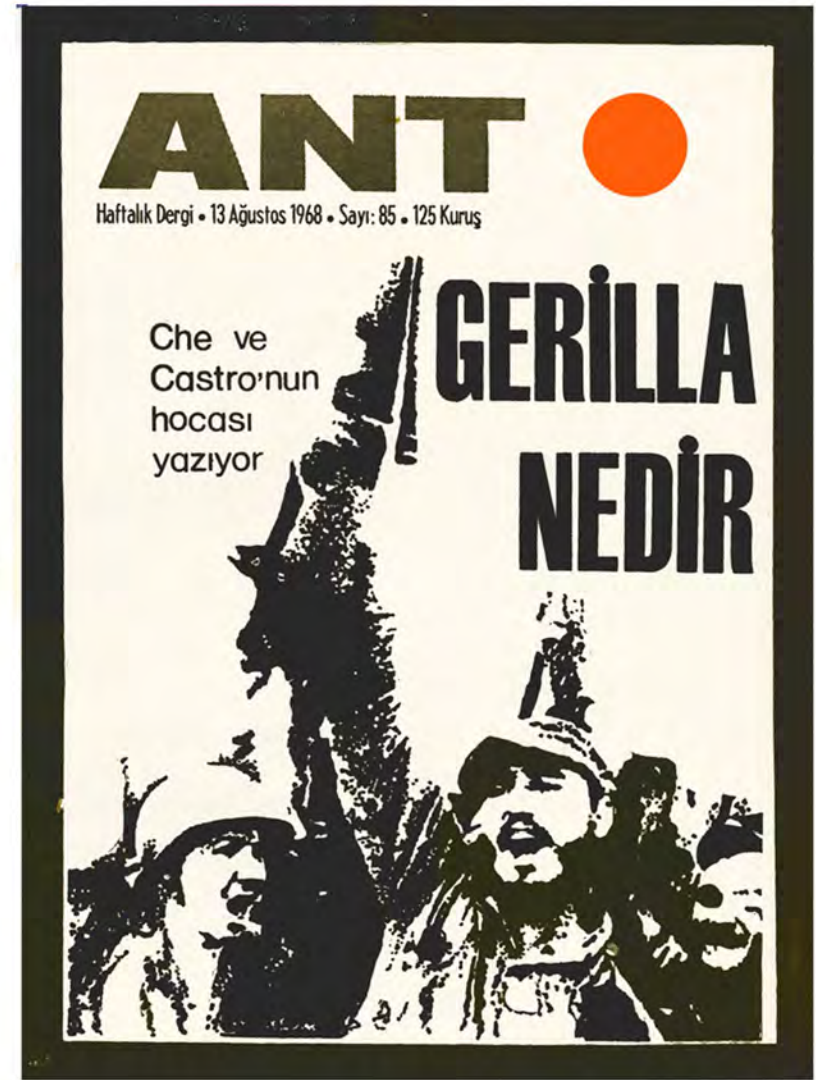
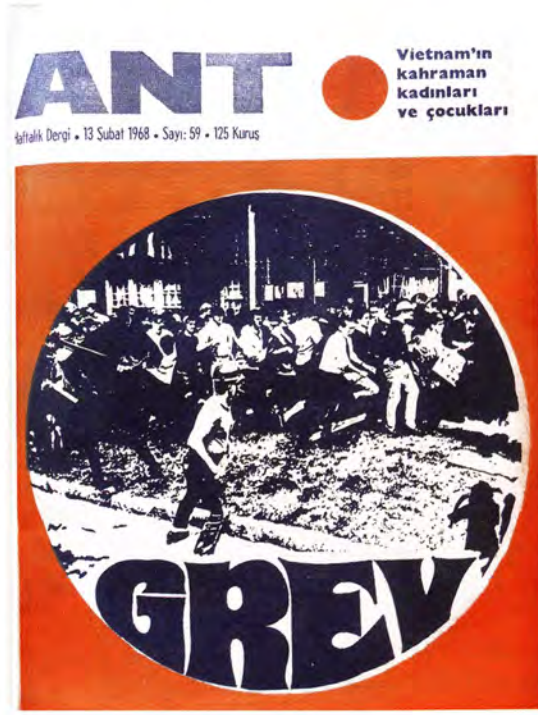

"Tabii o yılların teknik yetersizlikleri, siyasal ve maddi baskılar nedeniyle matbaa değiştirme zorlukları, güneş amblemimizi sürekli aynı renk tonunda vermemizi olanaksız kılıyordu. Güneşimiz bazen çok parlıyor, bazen solgunlaşıyordu. Hatta renkli baskı yaptıramadığımızda gri bir yuvarlak halini de aldı. Olsun, güneş yine de güneşti... Herhalde yıllar sonra Belçika'da Güneş Atölyeleri'ni kurduğumuzda da Ant'ın güneşi bize ilham vermiş olmalı."
İnci Tuğsavul Özgüden

Sınıfsal Eğitim Vakfının İçyüzü

"Kapaklarda doğrudan çizilmiş olanların yanı sıra birçok deseni de aktüalite fotoğraflarını karanlık odada özel objektiflerle deforme edip tireye geçerek, değişik tramlamalara tâbi tutarak gerçekleştiriyordum."
İnci Tuğsavul Özgüden

İnci Tuğsavul Özgüden, *Ant* dergisinin bütün teknik işlerinden sorumluydu. Daha önce *Akşam* gazetesinde çalışan Tuğsavul, 1965 yılında Doğan Özgüden ile evlenip gazetenin İstanbul bürosuna teknik sekreter olarak geldiğinde, görsel çalışmalar habercilikten daha çok ilgisini çekmeye başlamıştı. Gazetenin sayfalarını yapan Özgüden, içinde bulunduğu ekibin *Akşam*'dan uzaklaştırılmasıyla birlikte tasarım hayatına *Ant* dergisi ve *Ant* Yayınları'nda devam etti.

"Nouvel Observateur ilk ilham kaynaklarımızdan biriydi, Sun gazetesi, Afrique-Asie, Express, Maspéro yayınları, o sıralarda Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkelerinde hızla gelişen ulusal kurtuluş hareketlerinin ve sosyal devrimlerin sesini duyuran öncü yayınlar da estetik tercihlerimizi etkiliyordu."

İnci Tuğsavul Özgüden

1970'te Lenin'in 100. yaşı nedeniyle verilen bir poster ilavesi.

Bu kapakta, Sadık Karamustafa'nın Devrim için Hareket Tiyatrosu'nun "Amerika" oyunu için yaptığı afişteki ejderha görseli alıntılanmış. İnce Memed deseni ise Avni Arbaş'a ait. (sağda)

"Ant'in ilk kapak dizaynını Sait Maden yapmıştı. Daha sonra kapak sorumluluğunu tamamen ben üstlendim. Bazı sayılarda kapakların desenini Ayhan Erer, Oktay Karel, Artun Yeres, Tan Oral çizdiler. Ant kitaplarının kapaklarını ise ilk sayılarda Ayhan yapmıştı. Sonrakilerin hepsi benim elimden çıktı."

İnci Tuğsavul Özgüden

ANT ●
Haftalık Dergi • 15 Aralık 1969 • Sayı: 155 • 125 Kuruş

ANT ●
Haftalık Dergi • 23 Aralık 1969 • Sayı 156 • 125 Kuruş

"Bu kapakta kullanılan desen 1968 Paris olaylarına ait bir afişten alınmadır. O günlerde Abidin Dino'dan, Paris'teki okurlarımızdan sürekli afiş ve traktlar geliyordu. Yazarlarımızdan Barbro ve Güneş Karabuda da olayları içeriden yaşamışlar, belgelemişlerdi. Hatta Güneş'in bu konudaki bir belgeselini bizim Kazancı Yokuşu'ndaki dairemizde özel bir toplantı düzenleyerek dönemin gençlik liderlerine göstermiştik. '68, tüm dünyada öylesine bir dönüm noktasıydı ki sol harekette de geleneksel erkek egemen imaj çöküyordu. Komünizm adına dayatılmış birtakım bürokratik şablonlar da... Biz de hem içerik olarak, hem biçim olarak Ant'ta belli tabuları yıktık."

İnci Tuğsavul Özgüden

ANT ●
Haftalık Dergi • 27 Ocak 1970 • Sayı 161 • 150 Kuruş

Savaş anıları

Che Guevara

Ölüm nereden ve nasıl gelirse gelsin... Savaş sloganlarımız kulaktan kulağa yayılacaksa ve silahlarımız elden ele geçecekse ve başkaları mitralyöz sesleriyle ve de savaş ve zafer naralarıyla cenazelerimize ağır yakacaksa, ölüm hoş geldi, safa geldi.

Che

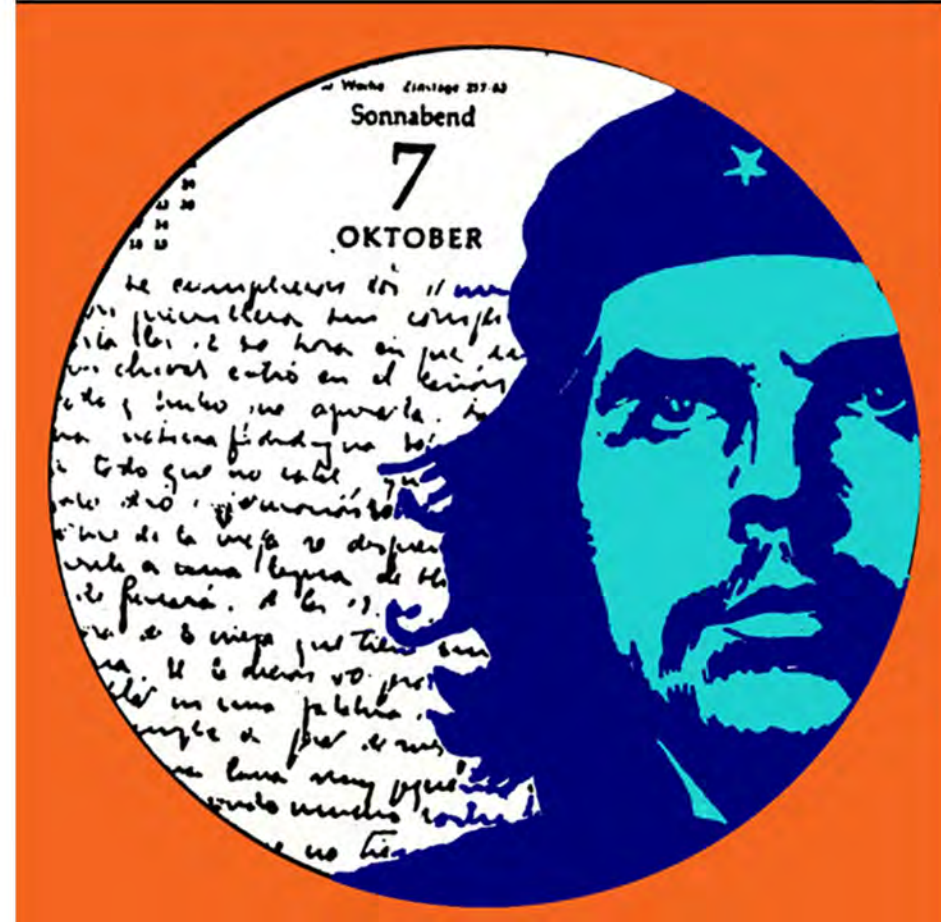
10 Lira

İnci Tuğsavul, *Ant* dergisinin yanı sıra Ant Yayınları kitaplarının da kapaklarını yapıyordu. Derginin logosu büyük harflerden, kitapların logosu ise küçük harflerden oluşturulmuştu. Bu paralel yayınlar hem aynı hem de farklı birer kimlik sahibi olmuştu. İlk sayısında kullanılan güneş sembolü giderek logolaşmış, aynı zamanda kitap kapaklarında ana görselin formunu belirlemiştir. Böylelikle Ant Yayınları ilk bakışta tanınan, farklı bir kurumsal kimlik yakalamış oluyordu.

Gerilla günlüğü

Che Guevara

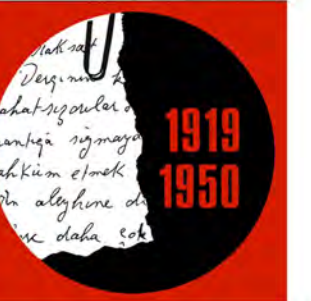

militana notlar
polis tertiplerinin içyüzü
victor serge

Roman gibi

Sabiha Sertel

ŞEREFNAME
kürt tarihi

Şeref Han

Düzenin yabancılaşması
BATILAŞMA
İdris Küçükömer

Asya Tipi Üretim Tarzı
Godelier, Lichteim, Varga, Chesneaux

Geri bıraktırlmış Türkiye
Sedat Özkol

Anarşizm
SOL ADINA SOLA İHANET
Jacques Duclos

